

ANALIZA NORMATIVA KVALITETA NA UNIVERZITETU U BIHAĆU I PRAVCI ZA NJIHOVO POBOLJŠANJE

¹ Fadil Islamović, ² Belma Bajrić

¹ Univerzitet u Bihaću – Tehnički fakultet, ul. dr. I. Ljubijankića bb, 77000 Bihać, f.islam@bih.net.ba

² Univerzitet u Bihaću – Pravni fakultet, Mehe Hadžiabdića bb, 77000 Bihać, belmabajric@gmail.com

Ključne riječi: kvalitet, standardi, normativi, normativi kvaliteta, osiguranje kvaliteta, visokoškolska ustanova, evaluacija, akreditacija.

SAŽETAK:

Osiguranje kvaliteta visokoškolskog obrazovanja u BiH u formi koju danas poznajemo je postalo aktuelno primjenom reformskih procesa svima poznatih kao dio bolonjskog procesa. Koliki je značaj dat osiguranju kvaliteta najbolje govori činjenica da je osiguranje kvaliteta prepoznato u svim zakonskim i podzakonskim propisima BiH, entiteta i kantona. Univerzitet u Bihaću je u sve svoje dokumente i procedure uvrstio procese osiguranja kvaliteta o čemu zainteresovani mogu više doznati posredstvom web stranice UNBI, ali i direktnim kontaktom u Rektoratu. Na web stranici objavljujane su informacije i postavljani dokumenti i linkovi o temama koje se direktno, ali i indirektno tiču osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću [1].

1. UVOD

BiH je potpisala Bolonjsku deklaraciju na ministarskoj konferenciji u Berlinu 2003.godine. Tokom akademske 2003/2004. godine svi javni univerziteti u BiH uključeni su u institucionalnu procjenu evropske asocijacije univerziteta, kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri ispunjavaju zahtjeve za pridruživanje u EHEA. Od te godine svi javni univerziteti u BiH uvode Bolonjski sistem obrazovanja na svojim članicama. Jedan od zahtjeva Bolonjskog procesa i Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH je i akreditacija, a ona predstavlja opće prihvaćenu metodologiju i instrument ocjene i kontrole kvaliteta visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Evropi. Univerzitet u Bihaću akademske 2006/2007. godine upisuje prvu generaciju studenata po Bolonji [2].

Uvođenje novog sistema školovanja prati donošenje normativno-zakonskih okvira od strane, po Ustavu BiH, ovlaštenih zakonodavnih organa vlasti, ali i podzakonskih akata usvojenih od strane nadležnih tijela, kao što slijedi:

- Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 59/07.), donesen od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (13. juni 2007. godine – Predstavnički dom, i 30. juli 2007. godine – Dom naroda);
- Zakon o visokom obrazovanju USK-a (Službeni glasnik USK-a, broj 08/09.), donesen od strane Skupštine Unsko – sanskog kantona 29.05.2009. godine;
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju USK-a (Službeni glasnik USK, broj 06/13.), donesen od strane Skupštine Unsko – sanskog kantona 15.04.2013. godine;
- Zakon o Univerzitetu u Bihaću (Službeni glasnik USK-a, broj 16/09.), donesen od strane Skupštine Unsko – sanskog kantona 23.09.2009. godine;

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Univerzitetu u Bihaću (Službeni glasnik USK-a broj 06/13.), donesen od strane Skupštine Unsko – sanskog kantona 15.04.2013. godine;
- Statut Univerziteta u Bihaću, donesen od strane Upravnog odbora Univerziteta u Bihaću 27.10.2009. godine (stupio na snagu 29.10.2009. godine).

Današnja teritorija Unsko-sanskog kantona, odnosno tadašnji okrug Bihać, baštini već više od 40 (četrdeset) godina tradiciju školovanja u oblasti visokog obrazovanja. Univerzitet u Bihaću osnovan je odlukom Skupštine Unsko-Sanskog kantona koja je održana 28.07.1997. godine, a u to vrijeme ga čine: Mašinski fakultet, Viša ekonomska škola, Pedagoška akademija i Islamska pedagoška akademija. Univerzitet u Bihaću je 1998. godine imao 7 (sedam) članica, a čine ga: Mašinski fakultet, Ekonomski fakultet, Pravni fakultet, Biotehnički fakultet, Pedagoški fakultet, Islamska pedagoška akademija i Viša medicinska škola. Nakon transformacije nekih članica JU Univerzitet u Bihaću ima 7 (sedam) članica, i to 6 (šest) fakulteta (Tehnički fakultet, Pedagoški fakultet, Biotehnički fakultet, Pravni fakultet, Islamski pedagoški fakultet, Ekonomski fakultet) i jednu visoku školu (Visoka zdravstvena škola).

Univerzitet u Bihaću danas na 7 (sedam) članica ima 26 studijskih odsjeka na I (prvom) ciklusu studija. Od početka akademske 2010/2011. godine otpočeo je sa organiziranjem nastavnog procesa II (drugog) ciklusa studija na 19 studijskih odsjeka. Na ova dva studijska ciklusa Univerzitet u Bihaću broji preko 6.000 studenata. Na III (trećem) ciklusu studija još nije pokrenut nastavni proces, ali sva očekivanja su usmjerena na početak akademske 2014/2015. godine. Dana 09.03.2011. godine JU Univerzitet u Bihaću je sudski registrovan kod Općinskog suda u Bihaću, i od tada ima pravni subjektivitet te djeluje kao jedinstveno pravno lice odnosno kao integrisani Univerzitet u Bihaću.

2. NORMATIVI KVALITETA NA UNIVERZITETU U BIHAĆU

Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 59/07.), donesen od strane Parlamentarne skupštine BiH (13. juni 2007. godine – Predstavnički dom, i 30. juli 2007. godine – Dom naroda), u poglavlju 4. pod nazivom „Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta“, u članovima 47. – 49. definiše opće nadležnosti Agencije sa posebnim akcentom na nadležnosti u oblasti akreditacije visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa.

Zakon o visokom obrazovanju USK-a (Službeni glasnik USK-a, broj 08/09.), donesen od strane Skupštine Unsko – sanskog kantona 29.05.2009. godine, u članu 39. govori u samovrednovanju i unutrašnjoj ocjeni kvaliteta, u članu 40. o vanjskoj ocjeni kvaliteta, a u članu 91. o obavezi visokoškolskih ustanova na provođenju evaluacije.

Zakon o Univerzitetu u Bihaću (Službeni glasnik USK-a, broj 16/09.), donesen od strane Skupštine Unsko – sanskog kantona 23.09.2009. godine, u članu 22. govori o nadležnostima Senata gdje u stavu (1) – alineja p) propisuje imenovanje radnih tijela za praćenje kvaliteta rada i slično.

Statut Univerziteta u Bihaću, donesen od strane Upravnog odbora 27.10.2009. godine (stupio na snagu 29.10.2009. godine), u članu 42. prepoznaje uspostavljanje Centra za osiguranje kvaliteta i internu evaluaciju kao nezavisnu podorganizacionu jedinicu. Odlučivanje po pitanju osnivanja radnih tijela za praćenje kvaliteta rada preneseno je na Senat Univerziteta u članu 61. stav (1) alineja p).

Rukovodeći se nadležnostima iz člana 61. Statuta, Senat Univerziteta 06.05.2010. godine donio je Pravilnik o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću, te imenovao voditelja Centra za osiguranje kvaliteta i internu evaluaciju Univerziteta u Bihaću. Narednim aktivnostima Senat je 30.09.2010. godine donio Odluku o imenovanju članova Odbora za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću kojom je imenovan i predsjednik odbora (po funkciji prorektor za nastavu i studentska pitanja).

Odbor za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću u ulozi organa kojeg je imenovao Senat pripremio je u formi prijedloga cijeli set pravilnika i normativa u oblasti osiguranja kvaliteta koje je u propisanoj proceduri donio Senat Univerziteta u Bihaću. To su sljedeća dokumenta:

- Poslovnik o radu Odbora za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću (21.12.2010. godine),
- Pravilnik o metodologiji izvještavanja sa definisanim obrascima i formom Izvještaja (30.12.2010. godine),

Fadil Islamović, Belma Bajrić – Analiza normativa kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću
i pravci za njihovo poboljšanje

- Procedure anketiranja studenata na Univerzitetu u Bihaću sa utvrđenim sadržajem i izgledom Anketnog upitnika za ocjenu rada akademskog osoblja (30.12.2010. godine),
- Pravilnik o utvrđivanju radnog opterećenja nastavnog predmeta/modula na Univerzitetu u Bihaću, sa propisanim Obrascem za provjeru radnog opterećenja predmeta/modula (30.12.2010. godine),
- Politika informiranja i komuniciranja (18.01.2011. godine),
- Procedura praćenja prolaznosti i uspjeha studenata, sa pratećim obrascima u prilogu (18.01.2011. godine),
- Metodologija samoevaluacija (18.01.2010. godine),
- Odluka o provođenju samoevaluacije Univerziteta u Bihaću (30.12.2010. godine),
- Politika kvaliteta Univerziteta u Bihaću (29.09.2011. godine),
- Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Univerziteta u Bihaću (29.09.2011. godine),
- Procedura za praćenje ispunjenja planova i realizacije strateškog plana razvoja Univerziteta u Bihaću (29.09.2011. godine),
- Pravilnik o procedurama za predlaganje, prihvaćanje, provođenje i praćenje realizacije studijskih programa Univerziteta u Bihaću (29.09.2011. godine),
- Pravilnik o procedurama za podršku međunarodnim aktivnostima Univerziteta u Bihaću (29.09.2011. godine), itd.

Pored nabrojanih dokumenata zakonom nadležni organi (Senat, Upravni odbor, Ministarstvo, Vlada) donijeli su i velik broj drugih pravilnika koji na direktan ili indirektan način imaju uticaja na kvalitet Univerziteta u Bihaću, a spomenućemo samo neka od njih:

- Pravilnik o nostrifikaciji i ekvivalenciji inozemnih školskih svjedodžbi (Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, 28.05.2012. godine),
- Pravila studiranja na I (prvom) ciklusu studija (Upravni odbor Univerziteta u Bihaću, 22.07.2006. godine),
- Pravila studiranja na II (drugom) ciklusu studija (Senat Univerziteta u Bihaću, 14.06.2010. godine),
- Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove (Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, 15.09.2010. godine),
- Pravilnik o polaganju ispita na fakultetima/VŠ-a Univerziteta u Bihaću za studente koji studiraju u skladu sa Bolonjskim procesom (Senat Univerziteta u Bihaću, 30.12.2010. godine), i dr.

Od trenutka integracije, na Univerzitetu u Bihaću u primjeni je i na snazi Odluka o standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine koju je donijela Vlada Federacije BiH 18. juna 2008. godine. Temeljem ovih standarda, a na osnovu nadležnosti proisteklih iz odredaba Statuta Univerziteta u Bihaću, Senat Univerziteta već četiri akademske godine (prije početka nastave) donosi Odluku o opterećenju nastavnika, saradnika, lektora i laboranata na Univerzitetu u Bihaću, za svaku narednu akademsku godinu ponaosob.

Vlada Unsko – sanskog kantona je 07.05.2012. godine donijela Standarde i normative za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko – sanskog kantona (Službeni glasnik USK-a broj 12/12, od 15.05.2012. godine), od kada je na Univerzitetu u Bihaću započela implementacija i primjena istih u skladu sa utvrđenom dinamikom implementacije. Ovi standardi i normativi kroz svojih sedam poglavlja u najvećoj mjeri su trasirali sve ono što Univerzitet u Bihaću treba i mora obezbjeđiti u narednih pet godina implementacije kako bi odgovorio zahtjevima iz Evropskih standarda, ali i kriterijima Agencije za predstojeću akreditaciju.

Sastavni dijelovi (poglavlja) ovih Standarda i normativa su slijedeći [3]:

- Uvod,
- Osiguranje kvaliteta,
- Visokoškolske ustanove,
- Pedagoški standardi i normativi,
- Broj i struktura nastavnog kadra, viših asistenata, asistenata, saradnika i ostalih radnika,
- Dinamika implementacije, i
- Završne odredbe.

3. ANALIZA NORMATIVA KVALITETA NA UNIVERZITETU U BIHAĆU

Prije same analize normativa kvaliteta pokušaćemo donesena dokumenta razvrstati na više nivoa prema subjektima, odnosno prema organima, koji su ih i donijeli na slijedeći način:

- Prvu grupu predstavljaju propisi doneseni na najvišim nivoima vlasti (državni nivo – BiH u procedurama pred Parlamentarnom skupštinom BiH, i dokumenti doneseni od strane osnovane Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta u BiH; entitetski nivo – Federacija BiH kroz aktivnosti Vlade F BiH);
- Drugu grupu čine dokumenti doneseni na nivou Osnivača (Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Vlada USK-a, Skupština USK-a);
- Treću grupu čine dokumenti i pravilnici koji su doneseni na nivou Univerziteta u Bihaću (Senat Univerziteta u Bihaću i Upravni odbor Univerziteta u Bihaću).

Prva grupa propisa donesenih na najvišem nivou vlasti pokazala se ipak opće prihvatljivom, pogotovo ako uzmemo u obzir činjenicu da je za donošenje Okvirnog zakona o visokom obrazovanju (u daljem tekstu: OZVO) trebalo i nekoliko godina strpljivog upornog rada predlagача Zakona i visok stepen političkog kompromisa unutar stranaka koje participiraju u radu Parlamentarne skupštine BiH. Sa druge strane, prema ovlaštenjima iz Ustava BiH niži nivoi vlasti (obrazovanje je u direktnoj nadležnosti kantonalnih struktura vlasti) imali su pravo, ali i obavezu, donijeti zakone nižeg nivoa i uskladiti ih sa državnim rješenjima u roku od šest mjeseci. Kao što je poznato ti rokovi su višestruko probijeni, ali i nerijetko je utvrđivano postojanje kolizija pravnih normi (neusklađenost odredbi kantonalnih zakona sa odredbama državnog OZVO-a BiH, odnosno evidentan je sukob zakona) što je svakako nedopustivo. Rezultat OZVO-a BiH je i formiranje Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta sa vrlo značajnim nadležnostima u oblasti osiguranja kvaliteta, a posebno u oblasti akreditacije visokoškolskih ustanova. Agencija je utvrdila Kriterije za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH, kao osnovnu pretpostavku za započinjanje procesa akreditacije. Mogućnost implementacije ovih propisa nije do kraja iscrpljena čemu je potrebno i posvetiti posebnu pažnju u narednom vremenskom periodu.

Propisi **druge grupe** (Zakon o visokom obrazovanju USK-a; Zakon o Univerzitetu u Bihaću; Zakoni o izmjenama i dopunama ovih zakona; Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove; Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko – saskog kantona, i dr.), u značajnoj mjeri imaju uticaj na kvalitet Univerziteta u Bihaću. Neki od ovih propisa su u primjeni već petu godinu i već su se pokazale neke slabosti istih. Te slabosti svakako bi bile značajno umanjene da su predstavnici akademske zajednice bili uključeni u postupak njihovog donošenja. Međutim, treba konstatirati da su spomenuti zakoni i njihove izmjene i dopune, te Standardi i normativi doneseni bez konsultacija sa predstavnicima Univerziteta u Bihaću, što se na samom početku implementacije pokazalo pogrešno i problematično.

Kad su u pitanju normativi **treće grupe** koji na direktan ili indirektan način imaju uticaj na kvalitet Univerziteta u Bihaću (Pravilnik o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću; Poslovnik o radu Odbora za osiguranje kvaliteta; Pravilnik o metodologiji izvještavanja; Procedure anketiranja studenata; Pravilnik o utvrđivanju radnog opterećenja nastavnog predmeta/modula; Politika informiranja i komuniciranja; Procedura praćenja prolaznosti i uspjeha studenata; Metodologija samoevaluacija; Politika kvaliteta Univerziteta u Bihaću; Pravilnik o procedurama za predlaganje, prihvaćanje, provođenje i praćenje realizacije studijskih programa Univerziteta u Bihaću; Pravila studiranja na I (prvom) ciklusu studija; Pravila studiranja na II (drugom) ciklusu studija; Pravilnik o polaganju ispita na fakultetima/VŠ-a Univerziteta u Bihaću, Statut UNBI, i dr.), treba naglasiti da bi njihova puna i principijelno dosljedna primjena trebala biti prva pretpostavka ozbiljne analize i eventualnih akcija za njihovo poboljšanje. Razlozi nedosljedne ili nepotpune primjene nekih od ovih pravilnika različite su prirode, i objektivne i subjektivne. Nakon postizanja pune implementacije ovih normativa kvaliteta, bilo bi uputno izvršiti studioznu analizu i predložiti mjere za njihovo poboljšanje.

Zbog svega prethodno iznesenog, potrebno je napomenuti da su najveće interesovanje, rasprave, diskusije, analize i kontraverze izazvali postupci donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona

o visokom obrazovanju USK-a (Službeni glasnik USK-a broj 06/13., od 15.04.2013. godine), i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Univerzitetu u Bihaću (Službeni glasnik USK-a broj 06/13., od 15.04.2013. godine), koje je na utvrđeni prijedlog Vlade USK-a (Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta) donijela Skupština USK-a, uprkos ukazivanju akademske zajednice na postojanje sukoba zakona sa pozitivnopravnim odredbama OZVO-a BiH, te Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području USK-a, koje je donijela Vlada USK-a (Službeni glasnik USK-a broj 12/12., od 15.05.2012. godine). To posebno iz razloga što predstavnici akademske zajednice, odnosno Univerziteta u Bihaću ni na kakav način nisu bili upoznati ni uključeni u procese donošenja istih, niti je prethodno provedena javna rasprava.

Naknadnom analizom, putem Komisije imenovane od strane Senata, Univerzitet u Bihaću je decembra 2012. godine utvrdio niz neprihvatljivih odrednica i nelogičnih rješenja u spomenutim Standardima i normativima. Međutim, zbog metodoloških ograničenja pri pisanju ovog rada izložice se samo one najvažnije koje se odnose na Poglavlje 4. PEDAGOŠKI STANDARDI I NORMATIVI, i na Poglavlje 5. BROJ I STRUKTURA NASTAVNOG KADRA, VIŠIH ASISTENATA, SARADNIKA I OSTALIH RADNIKA, kako slijedi:

Poglavlje 4. PEDAGOŠKI STANDARDI I NORMATIVI

Dio poglavlja 4.1. KADROVSKI STANDARDI I NORMATIVI

U tački (1), stav a), umjesto riječi „asistenata“ staviti riječ „saradnika“.

U tački (3), umjesto riječi „asistenata“ staviti riječ „saradnika“.

Dio poglavlja 4.3. PROSTOR, OPREMA, NAMJEŠTAJ, BIBLIOTEKA, RAČUNARSKA OPREMA (ICT) I OSTALI USLOVI ZA RAD VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

U dijelu 4.3.1. PROSTOR, OPREMA I NAMJEŠTAJ, predlažemo da se u prelaznom periodu od 5 godina razmotri mogućnost definisanja optimalne površine po jednom studentu koja će biti umanjena za 50%, na način da se to odnosi na jednu radnu smjenu, obavezujućom pretpostavkom rada visokoškolske ustanove u dvije smjene.

Poglavlje 5. BROJ I STRUKTURA NASTAVNOG KADRA, VIŠIH ASISTENATA, ASISTENATA, SARADNIKA I OSTALIH RADNIKA

U tački (2) dodati još jedan novi stav koji glasi:

„Norma nastavnika u zvanju redovnog profesora sa napunjenih 60 godina života (koji ima uspješno završeno mentorstvo dvojici magistara i jednom doktoru nauka) se smanjuje za 50% (3 sata nastave sedmično, odnosno 90 sati nastave u toku jedne akademske godine), a preostalih 50% se prepušta docentu pod nadzorom profesora, u cilju kontinuiteta prilikom nasljeđivanja predmeta“.

U tački (3) iza riječi „Optimalno opterećenje“ brisati riječi „asistenta i lektora“ i zamijeniti ih riječima „saradnika (viši asistent, asistent, laborant)“.

U tački (7) iza riječi „... a optimalna sedmična nastavna norma šefa odsjeka je 4 sata“, dodati „, odnosno 6 sati u slučaju imenovanja iz reda saradnika“.

U tački (13) ¹ Poslovi pripreme i izvođenja nastave: brisati stavke 8,9,10,11,12,13.

³ Ostali poslovi: brisati stavku 4.

U tabeli Broj bibliotekara i broj knjižničara u zavisnosti od broja studenata, izmijeniti kolonu „BROJ STUDENATA“ kako slijedi: umjesto „Do 250 studenata“ staviti „Do 450 studenata“, umjesto „od 251 do 500 studenata“ staviti „Od 451 do 750 studenata“, umjesto „Od 501 do 1000 studenata“ staviti „Od 751 do 1050 studenata“, i umjesto „Više od 1000 studenata“ staviti „Više od 1050 studenata“.

U tabeli Šef studentske službe i broj referenata, izmijeniti kolonu „BROJ STUDENATA“ kako slijedi: umjesto „Do 350 studenata“ staviti „Do 250 studenata“, umjesto „od 351 do 800 studenata“ staviti „Od 251 do 500 studenata“, umjesto „Od 801 do 1300 studenata“ staviti „Od 501 do 1000 studenata“, i umjesto „Više od 1300 studenata“ staviti „Više od 1000 studenata“.

Po pitanju eventualnih izmjena i dopuna Standarda i normativa, a na traženje Univerziteta u Bihaću, u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kultura i sporta upriličeno je nekoliko sastanaka koji, na žalost, zbog isključivih stavova donosioca istih nisu dali nikakve rezultate. Univerzitet nije posebno ni iznenađen ishodom ovih razgovora, jer da su namjere predstavnika nadležnog Ministarstva bile drugačije predstavnici akademske zajednice bili bi uključeni u proces donošenja ovih Standarda i

normativa u trenutku njihove pripreme, ili bi barem bili u prilici iskazati svoje sugestije i primjedbe na javnoj raspravi po pitanju istih koja nije niti upriličena. Međutim, važno je istaknuti da će Univerzitet i u budućnosti ostati pri svojim stavovima u vezi sa Standardima i normativima jer se oni u postojećem sadržaju negativno odražavaju na kvalitet Univerziteta u Bihaću što je neprihvatljivo.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju USK-a i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Univerzitetu u Bihaću (Sl. glasnik USK-a broj 06/13., od 15.04.2013. godine), koje je na utvrđeni prijedlog Vlade, bez javne rasprave i bilo kakvih konsultacija sa predstavnicima akademske zajednice, donijela Skupština Unsko-sanskog kantona prouzrokovali su vrlo burne reakcije Univerziteta u Bihaću. Detaljnom analizom ova dva zakonska akta ustanovljeno je da se isti u najvećem dijelu sukobljavaju sa odredbama Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini. Zbog toga je 1/3 članova Skupštine kantona, odnosno deset zastupnika u Skupštini USK-a, na osnovu Člana 10. stav (2), tačka (b) Poglavlje IV C. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH broj 1/94., 13/97., 16/02., 22/02., 52/02., 18/03., 63/03., 9/04., 20/04., 33/04., 71/05., 72/05. i 88/08.), a na zahtjev Akademske zajednice Unsko sanskog kantona Ustavnom sudu F BiH podnijelo zahtjev za ocjenu ustavnosti i zakonitosti:

- Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, i
- Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Univerzitetu u Bihaću.

Uporednom analizom odredaba dotadašnjih Zakona o visokom obrazovanju Unsko-sanskog kantona i Zakona o Univerzitetu u Bihaću, sa odredbama donesenih Zakona o izmjenama i dopunama ova dva zakona, i odredaba Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH utvrđeno je sljedeće:

- Izmjene i dopune Zakona o visokom obrazovanju Unsko-sanskog kantona (član 12., član 15., član 16., član 17., član 22.), te Izmjene i dopune Zakona o Univerzitetu u Bihaću (član 12., član 15., član 16., član 17., član 18., član 22.), grubo krše odredbe Okvirnog Zakona o visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine ;
- Oba zakona ugrožavaju pravni subjektivitet i institucionalnu autonomiju Univerziteta u Bihaću, nisu usaglašeni sa Okvirnim Zakonom o visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine, a što je obaveza prema članu 63. istog Okvirnog Zakona o visokom obrazovanju BiH.

4. ZAKLJUČAK

Analizom normativa, u pogledu kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću, došlo se do sljedećih zaključaka:

- Prva grupa propisa donesenih na najvišem nivou državne vlasti pokazala se ipak opće prihvatljivom, a s obzirom da mogućnost implementacije ovih propisa nije do kraja iscrpljena tome je potrebno i posvetiti pažnju u budućnosti.
- Propisi druge grupe, misleći prvenstveno na Standarde i normative, u značajnoj mjeri imaju negativan uticaj na kvalitet Univerziteta u Bihaću, te je potrebno istrajati na njihovim izmjenama i dopunama koje bi mogle unaprijediti Univerzitet na polju kvaliteta. Što se tiče Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Univerzitetu u Bihaću, očekivanja akademske zajednice USK-a su da će Ustavni sud F BiH iste ocjeniti neustavnim i nezakonitim, i samim tim staviti ih van pravne snage.
- Kad su u pitanju normativi i propisi treće grupe, koji na direktan ili indirektan način imaju uticaj na kvalitet Univerziteta u Bihaću, treba naglasiti prethodnu potrebu njihove pune i principijelno dosljedne primjene. Tek nakon postizanja pune implementacije ovih normativa kvaliteta, svakako bi bilo potrebno izvršiti njihovu temeljitu analizu i predložiti mjere za poboljšanje.

5. LITERATURA

- [1] www.unbi.ba (10.11.2013.)
- [2] E. Bajramović, S. Klarić, F. Islamović, R. Šahinović: *Akreditacija visokoškolskih ustanova*, RIM 2011 – 8. Međunarodna naučna konferencija, Velika Kladuša – BiH, septembar/oktobar 2011.god.
- [3] Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko – sanskog kantona (Službeni glasnik USK-a broj 12/12, od 15.05.2012. godine)